

**PALTAMON LUKION OPINTO-OPAS
2018–2019**

Hyvä Paltamon lukion opiskelija,

Tämä opinto-opas sisältää lukio-opiskelusi kannalta tärkeitä asioita. Tutustu siihen huolellisesti ja tutustuta myös huoltajasi oppaan sisältöön. Tarvitset opasta koko lukuvuoden ajan, kun suunnittelet omia opintojasi. Oppaasta löydät mm. koulun yhteystiedot sekä tietoa lukio-opiskelusta ja ylioppilaskirjoituksista.

Mukavaa opiskeluvuotta!

Paltamon lukion henkilökunta

SISÄLLYS

PALTAMON LUKIO	5
LUKION HALLINTO	5
PUHELINNUMEROT	5
OPETTAJAT	6
RYHMÄNOHJAAJAT	6
LUKUVUOSI 2018–2019	7
TYÖ- JA LOMA-AJAT	7
JAKSOT	7
KOEVIKKO	7
UUSINTAKOKEET	8
OPPITUNTIEN AJAT	8
YLEISTÄ LUKIOSTA	9
OPISKELIJAVALINTA	9
MAKSUT	9
WILMA	9
KURSSIMUOTOISUUS	9
VILPPI JA PLAGIOINTI	10
KURSSITARJOTIN	10
TUNTIKAAVIO	12
POISSAOLO-OHJEET	12
OPINTO-OHJAUS	13
ERITYINEN TUKI	13
OPISKELIJAHUOLTO	14
OPISKELIJAKUNTA	14
TERVEYDENHUOLTO	14
PSYKOLOGI	14

KURAATTORI	14
TAPATURMAT	15
KOULURUOKAILU	15
OPISKELIJAILMOITUS	15
SÄILYTYSLOKERIKKO	15
OPINTOTUKI	15
KOULUMATKATUKI	15
KÄYTETTÄVÄT OPPIKIRJAT	15
YLIOPPILASTUTKINTO	16
TUTKINNON RAKENNE	16
OSALLISTUMISOIKEUS	16
TUTKINNON SUORITTAMINEN	16
ILMOITTAUTUMINEN	17
TARKISTUSARVOSTELU	17
TIEDOTTAMINEN	17
NIMEN JULKAISEMINEN	17
SYKSYN 2018 KOEPÄIVÄT	18
KEVÄÄN 2019 KOEPÄIVÄT	18
JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	19

PALTAMON LUKIO

Lampitie 2
88300 Paltamo
p. 08 61554652 (kanslia)
www.paltamonlukio.fi

Kansliassa hoidetaan koulumatka- ja opintotukiasiat, opiskelutodistukset, Wilma-tunnukset sekä opiskelijalle että huoltajalle. Palvelusihteerin puoleen voin kääntyä kaikenlaisissa kouluun liittyvissä asioissa.

LUKION HALLINTO

Paltamon lukion ylläpitäjä on Paltamon kunta. Lukion hallinnosta vastaa kunnanhallitus.

PUHELINNUMEROT

Rehtori	Teuvo Heikura	044 2885 426
Palvelusihteer	Aune Kotimäki	08 61554652, 044 7970 846
Opinto-ohjaaja	Tapani Karjalainen	044 2885 436
Erityisopettaja	Erika Tajakka-Haapaniemi	044 7500 951
Terveystenhoitaja	Jonna Juntunen	044 2885 366
Kuraattori	Sirpa Rautio	044 7500 650
Psykologi	Kirsi Kilpeläinen	044 7970 222
Opettajainhuone		08 615 54655
Talonmies päivystävä		08 615 54620

sähköposti: etunimi.sukunimi@paltamo.fi

OPETTAJAT

Heikura Satu	englanti	040 7299 575
Honkanen Henna	äidinkieli, kirjallisuus, viestintä	044 7500 949
Karjalainen Tapani	opinto-ohjaus	044 2885 436
Karttunen Marjatta	fysiikka	044 7500 730
Keränen Suvi	uskonto, psykologia, filosofia	040 8224 579
Korhonen Markku	musiikki	044 7500 726
Korvajärvi Tero	kuvataide	044 7500 945
Lauttamus Maria	matematiikka, kemia	044 7500 918
Myrskykari Susanna	ruotsi, saksa	044 7500 947
Puominen Kari	historia, uskonto, yhteiskuntaoppi	044 7500 948
Rautiainen Anna-Kaisa	biologia, maantiede, terveystieto	044 7505 079
Tajakka-Haapaniemi Erika	erityisopetus	044 7500 951
Turunen Markku	liikunta	044 2885 435
Ylhäinen Jaakko	matematiikka	

Opettajat ovat parhaiten tavoitettavissa ennen oppituntien alkua tai heti tuntien päätyttyä. Opettajien sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@paltamo.fi

RYHMÄNOHJAAJAT

Susanna Myrskykari A18

Maria Lauttamus A17

Anna-Kaisa Rautiainen A16

Opintojen ohjausta ja asioiden yleistä järjestelyä varten opiskelijat on jaettu ohjausryhmiin. Ryhmänohjaaja on opiskelijan ensisijainen ohjaaja ja koulunkäynnin sekä opintojen seuraaja. Ryhmä valitsee keskuudestaan kaksi luottamusoppilasta, jotka ovat ryhmän yhdyshenkilöitä ja samalla oppilaskunnan hallituksen jäseniä. Ryhmänohjaustuokio on lukion tärkeä molemminpuolinen informaatiokanava ja sen vuoksi kaikkien läsnäolo on aina välttämätöntä. Ryhmänohjaustuokio pidetään kerran viikossa erikseen sovittavana aikana.

LUKUVUOSI 2018–2019

TYÖ- JA LOMA-AJAT

syyslukukausi 9.8.2018 – 21.12.2018

syysloma 15.10.2018 – 19.10.2018 (viikko 42)

itsenäisyyspäivä (to) 6.12.2018

joululoma 22.12.2018 – 6.1.2019

kevätlukukausi 7.1.2019 – 1.6.2019

talviloma 4.3.2019 – 8.3.2019 (vko 10)

pääsiäisloma 19.4.2019 – 22.4.2019

vappu (ke) 1.5.2019

helatorstai (to) 30.5.2019

JAKSOT

1. jakso	9.8. – 27.9.2018	Koeviikko to 20.9. – to 27.9.2018
2. jakso	28.9. – 23.11.2018	Koeviikko pe 16.11. – pe 23.11.2018
3. jakso	24.11.2018 – 30.1.2019	Koeviikko ke 23.1. – ke 30.1.2019
4. jakso	31.1. – 29.3.2019	Koeviikko pe 22.3. – pe 29.3.2019
5. jakso	30.3. – 31.5.2019	Koeviikko to 23.5. – pe 31.5.2019

KOEVIKKO

Kurssikokeet pidetään jakson viimeisellä viikolla. Niiden suoritukseen on varattu yleensä kolme tuntia. Kokeet alkavat klo 8.45. Kokeesta voi poistua aikaisintaan tunnin kuluttua. Joitakin kokeita on mahdollisesti myös koeviikon ulkopuolella.

UUSINTAKOKEET

ke 15.8.

ti 23.10.

ti 11.12.

ti 19.2.

ti 16.4.

ti 7.5.

Uusintakokeet alkavat klo 8.45. Niiden suoritukseen on varattu yleensä kolme tuntia. Uusintakokeisiin ilmoittaudutaan kansliasta saatavalla lomakkeella viimeistään kuulustelua edeltävänä perjantaina. Hylättyä kurssiarvosanaa voi yrittää korottaa kaksi kertaa ja hyväksytyä kerran.

OPPITUNTIEN AJAT

Lukion oppitunnit ovat kestoaltaan 75 minuuttia.

Päiväohjelma:

8.30 – 9.45	Oppitunti 1
9.45 – 9.55	Välitunti
9.55 – 11.10	Oppitunti 2
11.10 – 11.45	Ruokailu
11.45 – 13.00	Oppitunti 3
13.00 – 13.15	Välitunti
13.15 – 14.30	Oppitunti 4
14.30 – 14.45	Välitunti
14.45 – 16.00	Oppitunti 5

YLEISTÄ LUKIOSTA

OPISKELIJAVALINTA

Opiskelijat valitaan lukioon yhteisvalinnan kautta. Lisäksi vapaita paikkoja voi tiedustella suoraan lukiolta.

MAKSUT

Lukio-opetus on ilmaista, mutta opiskelussa tarvittavat oppikirjat, laskimet, muistiinpanovälineet ym. opiskelija hankkii ja kustantaa itse. Paltamon lukiossa aloittaville opiskelijoille kunta hankkii kannettavan tietokoneen tai vaihtoehtoisesti antaa 400 euroa opiskelutarvikkeiden hankintaan kuitteja vastaan. Opiskelijat maksavat ylioppilaskirjoituksiin liittyvät maksut. Opetussuunnitelman mukaiset ammatinvalintaan, kulttuuriin ja kansainvälisyyteen liittyvät opintomatkat ovat maksullisia, lukuun ottamatta abipäiviä Oulussa ja Kajaaniin ammattikorkeakouluun tutustumismatkaa.

WILMA

Wilma on hallinto-ohjelma Primuksen www-liittymä. Wilman käyttö on turvallista eikä käyttäjän koneelle tarvitse erikseen asentaa mitään. Selaimella ja käyttäjätunnuksella Wilmaa voivat käyttää niin opiskelijat, huoltajat, opettajat kuin muukin henkilökunta. Kullekin käyttäjäryhmälle määritellään asiat, joita he pääsevät Wilman kautta tekemään ja näkemään. Wilman kautta syötetään poissaolomerkintöjä ja kurssiarvosanoja, lähetetään viestejä, ilmoitaudutaan kurssille ja tehdään valintoja. Opiskelijat voivat tarkistaa ja muokata henkilötietojaan, nähdä kurssivalinnat, suoritukset ja työjärjestykset, tulostaa opintorekisteriotteen, lähettää viestejä opettajille, lukea koululta lähetettyjä viestejä ja tarkistaa poissaolonsa.

Yhtä opiskelijaa kohden voidaan luoda yksi huoltajatunnus. Huoltajat voivat nähdä Wilmassa lukion tiedotteet, opiskelijan työjärjestyksen, valinnat suoritukset, poissaolot ja koululta lähetetyt viestit. Huoltajat voivat lähettää opettajalle viestejä ja selittää alle 18-vuotiaan opiskelija poissaolot, opiskelijan luvalla myös yli 18-vuotiaiden poissaolot. Mahdollisista kurssimuutoksista tulee neuvotella opinto-ohjaajan kanssa viimeistään ennen jakson alkua edeltävää koeviikkoa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille Wilman käyttö opastetaan ja annetaan käyttäjätunnukset 1. jakson alussa.

KURSSIMUOTOISUUS

Oppiaineen sisällöt on ryhmitelty kursseiksi. Kurssien kesto on keskimäärin 18-19x75 minuutin opituntia. Kurssien tavoitteet ja sisällöt on esitetty tarkemmin lukion opetussuunnitelmassa.

Lukion oppimäärä koostuu pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista, joita täytyy suorittaa yhteensä vähintään 75 kurssia. Pakollisia kursseja on 47 – 51. Pakollisiin kursseihin on koottu kunkin oppiaineen keskeisin sisältö. Syventävät kurssit ovat pääasiassa pakollisiin kursseihin liittyviä jatkokursseja. Syventäviä kursseja täytyy suorittaa lukion aikana vähintään 10.

Paikallisia soveltavia kursseja pyritään toteuttamaan opiskelijoiden osoittaman kiinnostuksen mukaan. Kurssit eivät välttämättä liity pakollisiin oppiaineisiin, vaan ne voivat sisältää aineksia eri oppiaineista, olla harrastekursseja tai ammatillisesti suuntautuneita kursseja.

Oppiaineen pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin 4 - 10. Soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä S tai numerolla. Kurssien arvioinnista kerrotaan yksityiskohtaisesti opetussuunnitelman kurssiselosteissa ja kurssien alussa ensimmäisellä oppitunnilla.

Lukion oppimäärän suorittamiseen kuuluu täysipäiväisesti opiskellen kolme lukuvuotta. Kurssimääräksi vuosittain suositellaan 30 + 30 + 15 kurssia. Lukion päättötodistus on ehtona ylioppilastutkintotodistuksen saamiselle. Huom! Ylioppilastutkintotodistusta ei voi saada, ennen kuin 75 kurssia on koossa.

Opiskelijalle annetaan mahdollisuus suorittaa kursseja osallistumatta opetukseen eli itsenäisesti. Aineenopettaja voi myöntää opiskelijalle anomuksesta luvan itsenäiseen suoritukseen. Aineenopettaja toimittaa päätöksestä kopion rehtorille. Rehtorilla on oikeus evätä aineenopettajan myöntämä lupa tai myöntää samalle opiskelijalle useampi lupa samaan jaksoon. Opiskelija ottaa yhteyttä aineenopettajaan tai osallistuu kurssin ensimmäiselle oppitunnille saadakseen ohjeet itsenäistä opiskelua varten. Itsenäisen kurssin koe tehdään saman jakson aikana, jolle lupa on myönnetty.

Muissa oppilaitoksissa suoritettujen kurssien hyväksymisestä päättää ko. aineen opettaja yhdessä rehtorin kanssa. Tarvittaessa voidaan edellyttää myös lisäsuorituksia. Kurssin arviointi perustuu tässä tapauksessa ko. oppilaitoksen arviointiin sekä omassa lukiossa vaadittaviin lisäsuorituksiin.

Opiskelijalla on vastuu tekemistään kurssivalinnoista sekä kurssien suorittamisesta aikataulun mukaan. Jos opiskelija ei ole hyväksyttävästä syystä ehtinyt tehdä sovittuja tehtäviä, kurssimerkintä voi olla T (täydennettävä kurssi). Opiskelijan on itse kysyttävä täydentävät tehtävät aineenopettajalta ja hänen on suoritettava ne pääsääntöisesti seuraavan jakson aikana. Mikäli opiskelija joutuu keskeyttämään aloittamansa kurssin, hänen tulee viipymättä ottaa yhteys opinto-ohjaajaan sekä ilmoittaa keskeyttämisestä kyseisen kurssin opettajalle. Silloin kurssi jätetään arvostelematta.

Opiskelijan vaihtaessa oppiaineen oppimäärää hyväksytään toisessa oppimäärässä suoritettut kurssit siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Näitä vastaavuuksia on määriteltävä tarkemmin ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa. Vaihdettaessa oppimäärää lyhyestä pitkään voidaan edellyttää lisänäyttöjä.

VILPPI JA PLAGIOINTI

Vilpillä tarkoitetaan epärehellistä keinoa, tekoa tai menettelyä, esim. kokeissa luntaamista. Plagioinnilla tarkoitetaan sitä, että esittää toisen tekijän tekstiä, musiikkia tai muuta tuotantoa omanaan. Vilppi ja plagiointi eivät missään tilanteessa ole hyväksyttäviä. Jos opiskelija jää kiinni vilpillisestä menettelystä, vilpin yrityksestä, siinä avustamisesta tai plagioinnista, seuraa puhuttelu ja suullinen (tai myöhemmin kirjallinen) varoitus. Opiskelijan oikeus ja velvollisuus on osoittaa, että epäily on aiheeton. Koetilanteen vilpistä seuraa lisäksi kyseisen koesuorituksen hylkääminen (vrt. ylioppilastutkinto). Plagiointitapauksissa opettaja päättää suorituksen hylkäämisestä opiskelijaa kuultuaan.

KURSSITARJOTIN

Kurssitarjotin on perustyöjärjestys, johon on merkitty kaikki lukuvuoden aikana tarjottavat kurssit. Kurssin jaksossa toteutettavat kurssit on järjestetty ns. palkkeihin. Samaa palkkiin sijoitetut kurssit opetetaan siis samalla oppitunnilla, joten voit valita palkista yleensä yhden kurssin. Jos esim. valitset kurssisi kuudesta palkista/jakso, viikkotuntimääräsi tulee olemaan noin kahdeksantoista 75 minuutin oppituntia.

Jokainen opiskelija suunnittelee oman opinto-ohjelmansa koko lukuvuodelle kurssitarjottimen pohjalta. Työmäärän tasainen jakautuminen, ylioppilaskirjoitukset sekä jatko-opintosuunnitelmat ovat

tärkeitä näkökulmia opinto-ohjelman suunnittelussa. Opinto-ohjelman muuttaminen ja kurssimäärän mahdollista vähentämistä aiheuttavat muutokset täytyy tehdä opinto-ohjaajan luona.

PALTAMON LUKIO

KURSSITARJOTIN 2018-2019

1. JAKSO

	18A	15	17A	20	16A	18
1	ENA1 !		1 MAA6/	MAB4	1 YH3	
2	YH1		2 BI2		2 ENA8	FY6
3	FY1		3 FI2		3 RUB9	BI6 *
4	MAY1		4 UE2		4 PS5	KE6
5	LI	OPO1 (ma)	5 LI	OPO1 (to)	5 LI	PS8* BI5
6	MU1		6 PS3	FY3	6 RUB7	
7	Ä1		7 RUB3		7 MAA10/	
8	OH !		8 OH !		8 OH ! (RUB5	(BI6)

2. JAKSO

	18A		17A		16A	
1	RUB1		1 MAA7/		1 Ä19	
2	FI1		2 ENA4		2 MAA12/	MAB8
3	MU2	SAB31	3 HI3		3 Ä17	FY7
4	UE1		4 KE3	PS6	4 MAA13/	PS6
5	LI		5 GE2	LI	5 LI	FI4
6	MAA2/	MAB2(MAB10*	6 Ä14		6 HI5	
7	KU1		7 TE2		7 ENA7	
8	OH		8 OH		8 OH	

3. JAKSO

	18A		17A		16A	
1	ENA2		1 Vanhojen tanssit		1 OPO2(ke/to)	YH5 * (ti)
2	Ä12		2 KE4		2 HI6	FY8
3	GE1 (ti/pe)	HI1 (ke)	3 MAA8/		3 Ä18	
4	MAA3/	MAB2 (2)	4 RUB4 (2)	OPO2 (ke)	4 YH4	GE4/GE5
5	FY2	LI	5 BI4	LI	5 LI	HI7*
6	OP1(ke) KU2 (ti)	SAB32 (1 ma)	6 TE3(2) RUB4(1)		6 MAA14/	MAB9
7	HI1		7 TE3(1)		7 ENA10	
8	RO (ke)	GE1 (ma)	8 RO (ke)		8 RO (ke)	(YH5)
9						

4. JAKSO

	18A		17A	
1	MAA4/	MAB3	1 RUB5	
2	PS1		2 ENA5	
3	HI2		3 Ä15	
4	RUB2		4 MAA11/	MAB5
5	KU2 (ma)	LI (1/2)	5 HI4	TE4* LI (1/2)
6	KE1		6 FY4	GE3
7	UE3	SAB32 (2)	7 YH2	
8	RO	KU2 (ti)	8 RO	

* 1/2 kurssi

OH Ohjelmointi (alkaa 1.jakson loppussa)

RO Robotiikka

PS6 Sosiaalipsykologia

MAY1 Matematiikan 1.kurssi (lyhyt/pitkä)

MAB9 Lyhyen matematiikan abikurssi 3.vsk/3.jakso

TE 4 Terveystiedon kertauskurssi (1/2)

KE6 Kemia kertauskurssi

RUB9 Ruotsin abikurssi

PS8 Psykologian kertauskurssi

MAA14 Matematiikan abikurssi

OPO1/2 Opinto-ohjaus pakolliset kurssit

FY8 Fysiikan abikurssi

5. JAKSO

	18A		17A	
1	KE2		1 Ä16	
2	PS2	SAB33	2 ENA6	
3	TE1 !	VEB33	3 FY5 !	FI3
4	Ä13		4 RUB6	
5	MAA5/	LI (1/2)	5 KE5	LI (1/2)
6	BI1		6 MAA9/	MAB6 !
7	ENA3		7 BI3	PS4
8	RO		8 RO	

HUOM !

MAB7 syksyllä 2019

1.jakso: ENA1 Ke tunti pitempi To lyhempi

5.jakso: TE1 Ti tunti pitempi Pe lyhempi

FY5 Ti tunti pitempi Pe lyhempi

MAB6 Ti tunti pitempi Ke lyhempi

TUNTIKAAVIO

	MA	TI	KE	TO	PE
8.30 – 9.45	6	1	4	2	7
9.55 – 11.10	5	2	6	1	3
11.45 – 13.00	7	3	3	4	2
13.15 – 14.30	4	6	1	5	5 8
14.45 – 16.00	8	8	8 5	7	

Tuntikaaviosta näet minä päivinä ja mihin aikaan pidetään oppitunnit, jotka on sijoitettu kurssitarjottimen palkkeihin. Esim. 1. palkin oppitunnit ovat tiistaisin klo 8.30 – 9.45, keskiviikkoisin klo 13.15 – 14.30 sekä torstaisin klo 9.55 - 11.10.

Jokaista kurssia opiskellaan pääsääntöisesti siis kolme 75 minuutin oppituntia viikossa. Tuntikaavion avulla voit laatia itsellesi koko lukuvuoden työjärjestyksen jo silloin, kun valitset kursseja kurssitarjottimelta.

POISSAOLO-OHJEET

Lukiolain perusteella opiskelijan tulee olla läsnä kurssien oppitunneilla, koeviikon valmistelutunneilla, kurssikokeissa, ryhmäohjauksessa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja opintomatkoilla. Ajoissa oppitunneille saapuminen ja säännöllinen koulunkäynti osoittavat vastuuntuntoista asennetta opiskeluun ja valmentavat samalla työelämään. Jos opiskelija myöhästyy pätevistä syistä, hän voi mennä oppitunnille häiritsemättä ja kertoa myöhästymisen syyn opettajalle oppitunnin jälkeen.

Sairastumisesta tulee ilmoittaa ryhmäohjaajalle tai suoraan opettajalle välittömästi. Jos opiskelija sairastuu kesken koulupäivän, hänen tulee ottaa yhteyttä ensisijaisesti kouluterveydenhoitajaan. Yli kolmen päivän poissaolosta tulee hankkia terveydenhoitajan tai lääkärin todistus. Sairauden päätyttyä opiskelija voi halutessaan pyytää tukiopetusta.

Luvan poissaoloon yksittäiseltä tunnilta myöntää hyväksyttävästä syystä kurssin opettaja. Lupa tulee pyytää ennen oppituntia, jolloin voidaan sopia korvaavista tehtävistä. Luvan korkeintaan kolmen päivän poissaoloon myöntää ryhmäohjaaja ja luvan yli kolmen päivän poissaoloon myöntää rehtori kirjallisen hakemuksen perusteella. Hakemuksen päätös tulee toimittaa ryhmäohjaajalle.

Opettaja kirjaa opiskelijan kaikki poissaolot Wilmaan. Huoltaja tai 18 vuotta täyttänyt opiskelija selvittää poissaolot Wilmassa. Opettaja/ryhmäohjaaja kuittaa poissaoloselvityksen. Myös poissaolo kurssikokeesta on selvitettävä ko. opettajalle. Yli kolmen päivän poissaolon todistukset ja luvat toimitetaan ryhmäohjaajalle.

Jos opiskelija on kurssilta poissa, tulee hänen aina esittää kurssin opettajalle, että hän on tehnyt poissaolokertojen tehtävät. Kolmannen poissaolokerran jälkeen opiskelijan tulee pyytää rehtorilta kirjallinen lupa saada jatkaa kurssia. Tämä lupa tulee esittää kurssin opettajalle. Mikäli opiskelija on poissa kurssikokeesta, hänen tulee aina laittaa uusintakuulusteluilmoittautumiseen kirjallinen selvitys kurssikokeesta poissaolon syystä.

Kaikki poissaolot vaikuttavat kurssiarvosanaan alentavasti, jollei opiskelija selvitä niitä hyväksytysti ja korvaa poissaolotuntejaan annetuilla tehtävillä. Mikäli poissaoloja on ilman hyväksyttäviä syitä enemmän kuin kolme oppituntia, opettaja voi jättää kurssin arvostelematta.

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa, esimerkiksi suunnittelemaan ja suuntaamaan opinto-ohjelmaansa sekä kehittää opiskelijoiden valmiuksia tehdä koulusta ja elämänuraa koskevia suunnitelmia ja valintoja. Ohjaus on opiskelijan opiskelun sekä fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin tukemista.

Ohjausta antavat kaikki koulun opettajat. Opettaja vastaa oman oppiaineensa opiskelun ohjauksesta ja pyrkii kehittämään oppimisvalmiuksia sekä oppimisen taitoja ja työntekotaitoja. Ryhmänohjaaja tiedottaa ryhmälleen opiskeluun ja päivittäiseen koulunkäyntiin liittyvistä asioista sekä tarvittaessa välittää ryhmän esittämiä asioita ryhmän opettajille, opinto-ohjaajalle ja rehtorille. Ryhmänohjaaja havainnoi ryhmänsä opiskelijoiden fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia tavoitteenaan niiden edistäminen. Hän seuraa ryhmänsä opiskelua ja opinnoissa menestymistä yhteistyössä opiskelijan, opettajien ja opinto-ohjaajan kanssa. Opinto-ohjaaja ohjaa lukioon hakevia ja lukio-opiskelun aloittavia lukio-opinnoissa, ohjaa lukiossa opiskelevia kurssivalintojen tekemisessä ja opinto-ohjelman muutoksissa sekä seuraa opintojen etenemistä. Opinto-ohjaaja kertoo lukio-opinnoista, ylioppilastutkinnon kokeista ja ohjaa opiskelijoita jatko-opintoihin. Opinto-ohjaaja auttaa opiskelun ongelmatilanteissa ja suunnittelee sekä päättää yhdessä ryhmänohjaajan ja opettajien kanssa tarvittavista opiskelun tukitoimista.

Lukion opinto-ohjausta järjestetään kurssimuotoisena opetuksena ja henkilökohtaisena ohjauksena. Opinto-ohjauksen pakolliset kurssit opetetaan uuden opetussuunnitelman mukaan kahtena ensimmäisenä opiskeluvuotena. Myös vanhemmat voivat ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan puhelimitse tai sähköpostin välityksellä.

ERITYINEN TUKI

Paltamon lukiossa on mahdollista saada erityistä tukea, jos opiskelun edellytykset ovat heikentyneet sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi. Kaikki lukiossamme aloittavat ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat osallistuvat luku- ja kirjoitustaitoja mittaavaan kartoitukseen, ns. lukiseulaan. Lukiseulatuksen pohjalta erityisopettaja ottaa tarvittaessa yhteyttä opiskelijaan tarkentaakseen mahdollista tuen ja jatkoselvittelyn tarvetta.

Lukion opiskelija, jolla on keskivaikea tai vaikea lukivaikeus, voi anoa erityisjärjestelyjä kurssikokeisiin ja ylioppilaskirjoituksiin. Erityisjärjestelyjen tarve arvioidaan yhdessä lukion erityisopettajan kanssa. Varsinainen lukivaikeus todetaan lukitestillä. Lukilausunnosta saa parhaan hyödyn hankkimalla sen heti opintojen alkuvaiheessa.

Lukilausunnon perusteella opiskelija voi hakea erityisjärjestelyjä ylioppilaskirjoituksiin keskivaikean tai vaikean lukivaikeuden perusteella. Erityisjärjestelyjen pitää olla käytössä jo lukioaikana kurssikokeissa. Lukilausunnon pitää olla lukioaikana hankittu ja YTL:n vaatimusten mukainen. Yo-kokeisiin voi anoa erityisiä koejärjestelyjä vamman, sairauden tai keskivaikean/ vaikean luku- ja kirjoitushäiriön perusteella.

OPISKELIJAHUOLTO

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) takaa kaikille oppilaille ja opiskelijoille oppilashuollon maksuttomat palvelut: kouluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin. Oppilas- ja opiskelijahuoltotyötä koskevat oppilashuoltolain mukaiset salassapitosäädökset. Oppilas voi hakeutua oppilashuollon palveluihin itse tai myös vanhemmat, opettajat ja koulun muut työntekijät voivat ottaa yhteyttä oppilas- ja opiskelijahuoltoon. Yhteystiedot löytyvät koulun nettisivuilta ja tästä opinto-oppaasta.

OPISKELIJAKUNTA

Lukiolain mukaan lukiossa on opiskelijakunta, johon kuuluvat kaikki lukion opiskelijat. Ohjausryhmät valitsevat keskuudestaan kaksi luottamusoppilasta, jotka ovat samalla opiskelijakunnan hallituksen jäseniä. Hallitus kokoontuu säännöllisesti pohtimaan koulun toimintaan liittyviä asioita ja kutsuu tarvittaessa opiskelijakunnan koolle keskustelemaan yhteisistä asioista. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä. Opiskelijakunta voi järjestää juhlia ja teemapäiviä, vapaata harrastustoimintaa sekä tehdä ehdotuksia muissa koulua koskevissa asioissa. Opiskelijakunta voi tehdä ehdotuksia ja antaa lausuntoja esim. koulun järjestyssäännöistä, opetussuunnitelmasta, oppikirjoista jne.

TERVEYDENHUOLTO

Opiskeluterveydenhuolto on lukiolaisille kuuluva lakisääteinen oikeus, jonka tavoitteena on kannustaa opiskelijaa terveellisten elintapojen omaksumiseen, tukea aikuistumisessa, itsenäistymisessä ja elämäntapojen hallinnassa. Opiskelijaterveydenhuolto on ennalta ehkäisevää terveydenhoitotyötä. Lukiolaisella on mahdollisuus saada koulun terveydenhuollon kautta lääkärintodistus, joka käy mm. ajokorttia varten. Opiskeluterveydenhuollosta vastaavat terveydenhoitaja Jonna Juntunen sekä koululääkäri.

PSYKOLOGI

Psykologi Kirsi Kilpeläinen on tavoitettavissa puhelimitse ja on paikalla tarvittaessa. Psykologi soittaa takaisin, jos ei voi vastata. Voit lähettää myös tekstiviestin. Lukion psykologin vastaanotolle voi tulla esim. kuraattorin, opinto-ohjaajan tai terveydenhoitajan kautta tai varaamalla ajan itse. Psykologin työn tavoitteena on tukea opiskelijoiden psyykkistä hyvinvointia. Häneen voi ottaa yhteyttä esimerkiksi mielialaan tai ihmissuhteisiin liittyvissä pulmissa. Pääasiallisena psykologin työmenetelmänä on kahdenkeskinen keskustelu opiskelijan kanssa. Tarvittaessa psykologi on mukana yhteisneuvotteluissa, joihin voi osallistua nuoren lisäksi esimerkiksi huoltajat tai koulun muita työntekijöitä.

KURAATTORI

Koulukuraattori Sirpa Rautio on koulun sosiaalityöntekijä. Hän on tavattavissa koululla päivittäin, myös ilman ajanvarausta. Kuraattorin työn keskeinen tavoite on hyvinvoinnin edistäminen kouluyhteisössä. Oppilas, opettaja tai huoltajat voivat ottaa yhteyttä kuraattoriin esimerkiksi koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin, elämäntilanteeseen tai muuhun arkielämään liittyvissä asioissa. Koulukuraattori tekee yhteistyötä mm. nuoren vanhempien, koulun työntekijöiden ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

TAPATURMAT

Koulu on vakuuttanut opiskelijat tapaturmien varalta. Vakuutus kattaa tapaturmat koulussa, koulumatkoilla ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Tapaturman sattuessa ota yhteyttä koulun kansliaan korvaushakemuksen täyttämistä varten.

KOULURUOKAILU

Kouluruokala huolehtii koulumme ruokailusta. Ruokalista on nähtävänä ruokalan sisäänkäynnin lähellä ja koulun nettisivustolla. Lukiolaisille tarjottava lounas on maksuton. Ruokailuun on varattu aikaa 35 minuuttia.

OPISKELIJAILMOITUS

Lukuvuoden alussa jokainen lukion opiskelija täyttää/täydentää opiskelijailmoituksen, jonka sisältämien henkilötietojen tulee olla ajan tasalla. Jos tiedoissa tapahtuu muutoksia lukuvuoden aikana, niistä on välittömästi ilmoitettava kansliaan ja ryhmänohjaajalle.

SÄILYTYSLOKERIKKO

Opiskelijalla on mahdollisuus saada käyttöönsä lukittava lokerikko opiskeluvälineiden säilytystä varten. Lokerot on pidettävä siisteinä sisä- ja ulkopuolelta. Niihin ei saa esim. liimata mitään tarrakuvia tms. Lokero luovutetaan siistinä joka lukuvuoden jälkeen. Kadonneesta lokerikon avaimesta peritään 20 euroa.

OPINTOTUKI

Toisen asteen opiskelijoina lukiolaiset kuuluvat opintotuen piiriin täytettyään 17 vuotta. Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja valtion takaamasta opintolainasta. Opintotuen suuruuteen vaikuttavat hakijan ikä, asumismuoto, mahdollinen ansiotyö ja vanhempien tulot. Opintotukeen liittyvistä asioista saa neuvontaa KELAlta. Hakemuslomakkeita saa KELAn kotisivuilta www.kela.fi. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi opintotodistus, jonka saa koulun kansliasta.

KOULUMATKATUKI

Koulumatkatuki on tarkoitettu päivittäisten koulumatkojen korvaamiseen. Tuen saamisen ehtona on, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km (kotipihasta koulun pihaan) ja kuukausittainen koulumatkakustannus on vähintään 54 €. Opiskelijan omavastuuosuus on 43 €/kk. Hakemuskaavakkeita saa Kelalasta <http://www.kela.fi> ja koulun kansliasta. Koulumatkatukiasiat hoidetaan kansliassa.

KÄYTETTÄVÄT OPIKIRJAT

Oppikirjalistat julkaistaan Paltamon lukion www-sivuilla (www.paltamonlukio.fi → opiskelu → kurssi-kirjalista). Tarvittavat oppikirjat opiskelija hankkii ja kustantaa itse ennen kurssin ensimmäistä oppituntia.

YLIOPPILASTUTKINTO

TUTKINNON RAKENNE

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Äidinkiessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe on kaikille pakollinen. Kolme muuta pakollista koetta kokelas valitsee ryhmästä, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen. Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä voi valita joko pitkän tai lyhyen (ruotsissa keskipitkän) oppimäärän kokeen riippumatta siitä, mitä oppimääriä näissä aineissa on opiskeltu. Kuitenkin ainakin yhdessä edellä mainituista aineista on suoritettava pitkän oppimäärän mukainen koe (A-taso).

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Koeaineryhmät ovat: psykologian, filosofian, historian, fysiikan ja biologian kokeet sekä evankelis-luterilaisen uskonnon, ortodoksisen uskonnon, elämäntutkimustiedon, yhteiskuntaopin, kemian, maantieteen ja terveystiedon kokeet. Koeaineryhmien koepäivät vaihtelevat eri tutkintokertoilla. Kokelas voi osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten kokelas voi suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi reaaliaineen koetta. Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on kaksiosainen: siihen kuuluvat lukutaidon ja kirjoitustaidon kokeet. Kokeet järjestetään eri koepäivinä. Arvosana määräytyy näissä kokeissa saadun painotetun pistesumman perusteella.

OSALLISTUMISOIKEUS

Osallistumisoikeuden yksittäiseen kokeeseen saa, kun asianomaisen aineen pakolliset kurssit on opiskeltu ennen kirjallista koetta. Vieraan kielen lyhyeen oppimäärään perustuvaan kokeeseen pääsee, kun kokelas on opiskellut vähintään kolme kurssia. Reaaliaineen kokeeseen on oikeus osallistua, kun kokelas on opiskellut pakolliset kurssit aineessa, johon hän osallistuu. Suositeltavaa on kuitenkin opiskella ainakin valtakunnalliset syventävät kurssit, koska kokeet laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien oppimäärien pohjalta.

TUTKINNON SUORITTAMINEN

Tutkinnon voi aloittaa joko syksyllä tai keväällä. Tutkinnon voi hajauttaa enintään kolmeen peräkkäiseen tutkintokertaan. Hylätyn kokeen saa uusia kahdesti. Hylätty pakollinen koe on uusittava kolmen seuraavan tutkintokerran aikana. Siis, jos tulet hylätyksi jossakin kokeessa esim. 3. tutkintokerralla, saat vielä kaksi uusintamahdollisuutta, jotka täytyy käyttää kolmen seuraavan tutkintokerran aikana. Hylättyä koetta uusittaessa voi muuttaa kokeen tasoa (edellyttäen, että yhden A-tason vaatimus toteutuu). Hyväksytyyn kokeeseen saa uusia kerran (ilman aikarajoitusta). Tutkintoa voi myöhemmin ilman aikarajoitusta myös täydentää aineilla, joihin ei ole aikaisemmin osallistunut. Tutkintoa voi myös täydentää saman oppiaineen eritasoisella kokeella.

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautuminen syksyn tutkintoon tapahtuu kesäkuun 5. päivään mennessä ja kevään tutkintoon marraskuun 23. päivään mennessä (ylioppilastutkintolautakunnan määräys). Opiskelija saa opinto-ohjaajalta ilmoittautumislomakkeen, allekirjoittaa ja palauttaa sen henkilökohtaisesti kansliaan palvelusihteerille. Erityisjärjestelyhakemukset tulee jättää 9.11. tai 12.4. mennessä. Tutkintoon on ilmoitettava joka kerta erikseen. Ilmoittautuminen on sitova. Koe katsotaan hylätyksi, jos ilmoittautunut jää saapumatta ilman hyväksyttävää syytä. Ylioppilastutkintolautakunta perii ilmoittautuneilta perusmaksua 14 € ja lisäksi kultakin kokeelta erikseen 28 €.

TARKISTUSARVOSTELU

Tulosten saavuttua kokelaalla on mahdollisuus opettajan tai rehtorin välityksellä saada tietää suorituksensa arvosteluperusteet. Jos kokelas tästä huolimatta on tyytymätön kokeensa arvosteluun, hän voi hakea lautakunnalta tarkistusarvostelun toimittamista. Hakemuksessa on esitettävä yksilöity pyyntö tarkistuksesta. Se tulee jättää rehtorille 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin kokelaalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulos henkilökohtaisesti tietoonsa. Tarkistusarvostelun suorittamisesta peritään maksu.

TIEDOTTAMINEN

Lukuvuoden aikana järjestetään tiedotustilaisuuksia ja ohjausta ylioppilaskirjoituksiin osallistuville. Myös preliminääreistä, kuunteluharjoituksista ja kertaustilaisuuksista tiedotetaan erikseen.

NIMEN JULKAISEMINEN

Mikäli et halua nimeäsi tiedotusvälineissä julkaistaviin uusien ylioppilaiden luetteloihin, ilmoita siitä kirjallisesti kansliaan ennen yo-kirjoituksiin osallistumista.

SYKSYN 2018 KOEPÄIVÄT**Kirjalliset kokeet**

- pe 17.9. äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 19.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä, englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja
- pe 21.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- ma 24.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame
- ti 25.9. äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidonkoe, suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
- to 27.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- pe 28.9. psykologia, filosofia, historia, historia, fysiikka, biologia
- ma 1.10. matematiikka, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (paperilla)
- ke 3.10. saamen äidinkielen koe

KEVÄÄN 2019 KOEPÄIVÄT**Kirjalliset kokeet**

- ti 12.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, lukutaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
- to 14.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame
- pe 15.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 18.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 20.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä, englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä
- pe 22.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, kirjoitustaidon koe
- ma 25.3. saamen äidinkielen koe
- ti 26.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- to 28.3. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

1 Järjestyssäännön tavoite

Järjestyssäännön noudattaminen varmistaa turvallisen ja viihtyisän opiskeluympäristön. Järjestyssääntö koskee nuorisooasteen lukiokoulutusta, ja se on osa toimintajärjestelmää. Koulutuksen järjestäjä on vahvistanut järjestyssäännön.

2 Järjestyssäännön voimassaolo ja noudattaminen

Opiskelijan on noudatettava lukion järjestyssääntöä sekä henkilökunnan antamia ohjeita ja määräyksiä.

Järjestyssääntö on voimassa koulutyöhön kuuluvassa opetuksessa, lukion tiloissa ja tilaisuuksissa, opinto-, kilpailu- ja esiintymismatkoilla, tutustumiskäynneillä sekä lukion ulkoalueilla.

Opiskelijan on käyttäydyttävä moitteettomasti sekä turvattava ja edistettävä työrauhaa. Kaikki kouluyhteisön jäsenet huolehtivat siitä, että koulurakennus, luokat ja ympäristö säilyvät turvallisina, siisteinä ja viihtyisinä. Jokainen noudattaa jätehuollosta annettuja ohjeita.

Opiskelijoiden on oltava oppitunnin alkaessa opetuspaikassa tehtävät tehtyinä ja tarvittavat välineet mukanaan. Oppitunneille ja kokeisiin saavutaan myöhästyttä.

3 Turvallisuus ja yleinen järjestys

Lukion tiloissa ja ulkoalueilla liikutaan rauhallisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen. Moottorijoneuvot ja polkupyörät pysäköidään vain niille varatuille paikoille. Äkillisen vaaratilanteen sattuessa on tärkeää, että poistumistiet ja kulkuväylät ovat esteettömiä.

Opiskelijan tulee käsitellä lukion omaisuutta huolellisesti. Opiskelijan on korvattava omaisuudelle aiheuttamansa vahinko vahingonkorvauslain (412 / 74) mukaisesti.

Kaikkia turvallisuusmääräyksiä on ehdottomasti noudatettava. Opiskelijan huolimattomuus ja tahallisuus voivat aiheuttaa sen, että vahingon sattuessa opiskelija ei ole oikeutettu saamaan korvauksia. Tapaturman havainneen opiskelijan on ilmoitettava siitä viipymättä jollekin henkilökuntaan kuuluvalla. Jokainen on velvollinen antamaan tarvittaessa ensiapua ja huolehtimaan loukkaantuneen kuljetuksesta päivystyspoliklinikalle.

Tietokonelaitteistot ja -ohjelmistot ovat tärkeä osa opetusvälineistöä. Ohjelmistojen asennuksia sekä niiden muutoksia saa suorittaa vain atk-henkilöstön luvalla.

Erikoisluokissa havaituista toimintahäiriöistä on ilmoitettava opettajalle tai laitteistojen huollosta vastaaville henkilöille.

4 Tupakointi, alkoholi ja huumeet

Tupakointi ja nuuskaaminen on kielletty lukion tiloissa, lukion ulkopuolella järjestetyissä koulun tilaisuuksissa sekä lukion ulkoalueilla.

Alkoholin, huumeiden ja huumaavasti vaikuttavien aineiden hallussapito ja käyttäminen sekä niiden vaikutuksenalaisena esiintyminen lukion alueella ja sen tilaisuuksissa on kielletty. Huumeiden hallussapidosta ja käyttämisestä ilmoitetaan aina poliisiviranomaiselle.

5 Sitoumus

Opiskelija allekirjoittaa lukioon tultuaan sitoumuksen noudattaa ATK-laitteiden sekä ohjelmistojen käyttöä koskevia ohjeita sekä järjestyssääntöjä.

6 Ojentaminen ja kurinpito

Laiminlyönneistä ja rikkomuksista opiskelijan ojentamiseksi käytettävät menettelyt ovat

- opiskelijan puhuttelu
- häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai lukion järjestämästä tilaisuudesta
- rehtorin kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen.